

Док се превирања у Египту настављају, замолили смо за коментар о изазовима са којима се Запад и САД суочавају у тој земљи и ширем региону Блиског истока, политичког аналитичара и уредника часописа "Одбрана и спољнополитичка питања" (Defense and Foreign Affairs), Грегорија Коплија.

Копли: "Главни изазов је могућност да Египат падне под јачи утицај исламистичке идеологије што би могло да има узнемиравајуће политичке и економске последице за ту земљу и за САД. Пре свега, екстремнији режим би могао да одврати инвестиције, дестабилизује саобраћај кроз Суецки канал, угрози безбедност држава у региону Црвеног мора и доведе до пада регионалног утицаја умерене политике Египта као водеће земље арапског света. Уколико би исламисти дошли на власт у Каиру и то повежете са ситуацијом у Анкари, имали бисте могуће две происламистичке земље, које би контролисале главне поморске путеве у источном Медитерану и даље, што би имало неизвесне последице за америчку стратешку и војну позицију у том делу света. Председник Ајзенхаур је једном приликом рекао да уколико би САД изгубиле Египат, оне би изгубиле и Блиски исток и тиме престале да буду светска сила."

Глас Америке: Шта би САД могле да учине да би заштитиле своје стратешке интересе у Египту?

Копли: „Истина је да је Мубарак био осредњи и скоро невидљиви лидер, али он је подржавао интересе Запада одржавајући стабилан Египат и релативно стабилну арапско-израелску ситуацију. У овом тренутку, САД ће бити релативно одмерене у својим потезима и саопштењима, мада је у једном моменту изгледало као да се председник Обама сврстао са демонстрантима. Демонстрације и хаотична ситуација би могле да доведу или до демократског преображаја или до чврсторукашке фундаменталистичке управе. Мубараков највећи промашај је да он није пружио наду свом народу, није га инспирисао, нити понудио могућности за промене, тако да је то

изазвало фрустрацију и незадовољство.“

Глас Америке: Како би криза у Египту могла да се одрази на ситуацију у Ирану, Ираку, Авганистану и Пакистану?

Копли: “У овом моменту, стратешка игра Мубарака је да добије на времену, подржи реформе или стабилизује земљу и свој режим именовањем Омара Сулејмана, бившег шефа обавештајне службе, за потпредседника, дакле свог наследника, који није присан пријатељ са министром одбране, који контролише оружане снаге, на које се Мубарак све више ослања, чиме се ствара интерна тензија. Ако би наредних дана, идућег месеца или наредних неколико месеци дошло до стабиловања ситуације и приближавања Египта Турској и Ирану, то би изоловало САД и имало утицај на способност Вашингтона да настави војне операције у Авганистану и Пакистану. Наравно, можда је добро да се конфликти у Авганистану и Пакистану окончају. Међутим, питање је да ли би САД после тога могле да поврате свој ранији утицај у централној и јужној Азији чиме би изгубиле приступ стратешким енергетским изворима у том региону.”

Аутор: Бранко Микашиновић

(VOA)